

City State Journal

วารสารนครรัฐ

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568)

ISSN 3027-7477 (Online)

Publisher: Kanchanarat Law Office

Email: citystatejournal@gmail.com

Website: https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

วารสารนครรัฐ

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย: วารสารนครรัฐ
ภาษาอังกฤษ: City State Journal
เว็บไซต์: https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

วัตถุประสงค์

วารสารนครรัฐจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยด้านรัฐศาสตร์ การศึกษา และสังคมศาสตร์ทั่วไป

ขอบเขต

วารสารนครรัฐจะตีพิมพ์บทความวิชาการและบทความวิจัยที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ การศึกษา และสังคมศาสตร์ทั่วไป

กำหนดเผยแพร่ฉบับออนไลน์

ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – มิถุนายน) และฉบับที่ 2 (เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม) บนเว็บไซต์ https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

นโยบาย

- บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน จำนวน 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่ทราบข้อมูลของผู้นิพนธ์ (Double-Blinded Peer Review)
- บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์มาก่อนหรืออยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาจากวารสารหรือแหล่งเผยแพร่อื่นใด
- บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นความคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้นิพนธ์ ไม่เกี่ยวข้องกับสำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
- บรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาและตัดสินใจตีพิมพ์บทความในวารสาร

คำชี้แจงสิทธิส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

เจ้าของ

สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
76 หมู่ 6 ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอมะนัง จังหวัดนครปฐม 73000, ประเทศไทย
อีเมล: citystatejournal@gmail.com
เว็บไซต์: https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

กองบรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เรีงรณ ล้อมลาย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย
Assoc. Prof. Dr. Roengron Lormlai, Ramkhamhaeng University, Thailand

บรรณาธิการ

ดร.กัญจนรัตน์ ศรีเพชรสุพรรณ, สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์, ประเทศไทย
Dr. Kanchanarat Sripetsuphan, Kanchanarat Law Office, Thailand

รองบรรณาธิการ

ดร.ปัญญา ศรีเพชรสุพรรณ, สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์, ประเทศไทย
Dr. Panya Sripetsuphan, Kanchanarat Law Office, Thailand

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ประเทศไทย
Assoc. Prof. Dr. Suwat Viwattananon, Pathum Thani University, Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนา ศรีบุญยพชรรัฐ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ประเทศไทย
Asst. Prof. Dr. Pimchana Sriboonyaponrat, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

ดร.ชนาธิป ชินะนาวิน, ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา, ประเทศไทย
Dr. Chanathip Chinanawin, Judge in the Research Division of the Supreme Court, Thailand

ดร.ฐานันท์ ชาญเกียรติวงศ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, ประเทศไทย
Dr. Thanarin Harnkiattiwong, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

น.ส.เปรมใจ เกียงเอีย, สำนักงานกฎหมายอภิบุญ, ประเทศไทย
Ms. Premjai Kearng-ear, Apiboon Law, Thailand

การเผยแพร่ฉบับออนไลน์

เผยแพร่บนเว็บไซต์ https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

ติดต่อ

สำนักงานกฎหมายกัญจนรัตน์
76 หมู่ 6 ตำบลหนองงูเห่า อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000, ประเทศไทย
อีเมล: citystatejournal@gmail.com
เว็บไซต์: https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

บทบรรณาธิการ

วารสารนครรัฐ (City State Journal) ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568) ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ฉบับออนไลน์ รวมทั้งสิ้น 5 บทความ ได้แก่ (1) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร (2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความ ผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (4) ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และ (5) Potentials and Limitations of AI as an Academic Writing Assistant for Non-Native English Speakers: An Assessment Framework for ChatGPT-Generated Texts

ในนามบรรณาธิการวารสารนครรัฐ ขอขอบคุณผู้นิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้ความสนใจส่งบทความเข้าสู่กระบวนการ พิจารณาตามหลักเกณฑ์ของวารสาร และขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความที่ได้เอาใจใส่ในการให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมในด้านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้นิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้นิพนธ์สามารถปรับปรุงและแก้ไขบทความให้มีคุณภาพมาก ยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการผู้สนใจทั่วไปในการนำไปอ้างอิงได้ อนึ่งหากนักวิชาการผู้สนใจทั่วไปสนใจที่จะตีพิมพ์ เผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัย สามารถส่งบทความได้บนเว็บไซต์ https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ต่อไป

ดร.กัญจน์รัตน์ ศรีเพชรสุพรรณ
บรรณาธิการวารสารนครรัฐ

สารบัญ

บทความวิจัย

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร..... กัมพล ชัยทอง, ชนมณี ศิลานุกิจ	1
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร..... ปัทมา ทองแก้ว, ชนมณี ศิลานุกิจ	11
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพัน ต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1..... ปวีศา สัตย์รักษา, ชนมณี ศิลานุกิจ	21
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูง ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร..... ศุภานัน นนทา, ชนมณี ศิลานุกิจ	32
Potentials and Limitations of AI as an Academic Writing Assistant for Non-Native English Speakers: An Assessment Framework for ChatGPT-Generated Texts..... Jaime Paster	43

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กัมพล ชัยทอง¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.81-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา; หลักธรรมาภิบาล; ผู้บริหารสถานศึกษา; สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: kamphon00.007@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

School Administration Based on the Good Governance for School Administrators Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Kamphon Chaithong¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

This research article aims to study the level of school administration based on the good governance for school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration and compares the teachers' opinions towards school administration based on the good governance for school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration as classified by educational qualification, work experience, and school size. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 370 teachers in schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration in the academic year 2023. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.80-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.95. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, *t*-test, One-Way ANOVA and Scheffé's multiple comparison method. Findings are as follows: (1) The level of school administration based on the good governance for school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) Teachers who differed in educational qualification, work experience, and school size did not exhibited concomitant differences in their opinions of school administration based on the good governance overall and for all aspects with statistical significance at the .05 level.

Keywords: School Administration; Good Governance; School Administrator;
Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: kamphon00.007@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ดังนั้น การพัฒนาระบบราชการไทยให้สอดคล้องกับบริบทดังกล่าวโดยการนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (good governance) มาใช้จึงจำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ระบบราชการขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัย และยืดหยุ่นในหลักธรรมาภิบาลและจริยธรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนและรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติบ้านเมือง ปัจจุบัน มีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการที่สอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ทำให้หน่วยงานราชการได้ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ทบทวนปรับโครงสร้าง บทบาท และภารกิจ ดังจะเห็นได้ว่าการพัฒนาระบบราชการไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาจึงมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องเกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, หน้า 13)

หลักธรรมาภิบาลจัดเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารงาน และการปกครองในปัจจุบัน เพราะโลกปัจจุบันได้หันไปให้ความสนใจกับเรื่องของโลกาภิวัตน์ และหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารจัดการที่ดีมากขึ้น เพราะกระแสการพัฒนาเศรษฐกิจมีความสำคัญกระทบถึงกัน การติดต่อสื่อสาร การดำเนินกิจกรรมในที่หนึ่งมีผลกระทบต่อกี่ที่หนึ่ง และการพัฒนาเรื่องของการเมืองการปกครองได้มุ่งให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น หากจะให้ประเทศมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน การมุ่งดำเนินธุรกิจหรือปฏิบัติราชการต่าง ๆ โดยไม่ให้ความสนใจเรื่องของสังคม ประชาชน และสิ่งแวดล้อมจึงเป็นไปได้อีกต่อไป การมีการบริหารจัดการที่ดีจึงเข้ามาเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ และเริ่มมีการนำไปปฏิบัติกันมากขึ้น (ธงชัย คล้ายแสง, 2562, หน้า 187) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้ระบุว่า การศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศซึ่งได้รับการคาดหวังจากสังคมว่าการศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศและมีส่วนช่วยในการเพิ่มความเท่าเทียมกันในสังคมและเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ แต่ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา

สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้นโยบาย และการกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร การมีธรรมาภิบาลในสถานศึกษานอกจากจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างดีจนนำไปสู่การทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้นั้น ธรรมาภิบาลในโรงเรียนยังช่วยแก้ปัญหาภายในองค์กรได้ เช่น การทุจริต การบริหารงานที่ไม่โปร่งใส อย่างไรก็ตาม ในแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานการศึกษาแสดงให้เห็นถึงปัญหาการบริหารจัดการงบประมาณไม่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ส่งผลให้เกิดการลาออก การโอนกลับภูมิลำเนาของครู กระทบต่อการขาดแคลนครูผู้สอน และส่งผลโดยภาพรวมของการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กรุงเทพมหานคร, สำนักงานการศึกษา, 2565, หน้า 24) จากปัญหานี้ทำให้ทราบว่าการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจด้านการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กรุงเทพมหานครกำหนดไว้

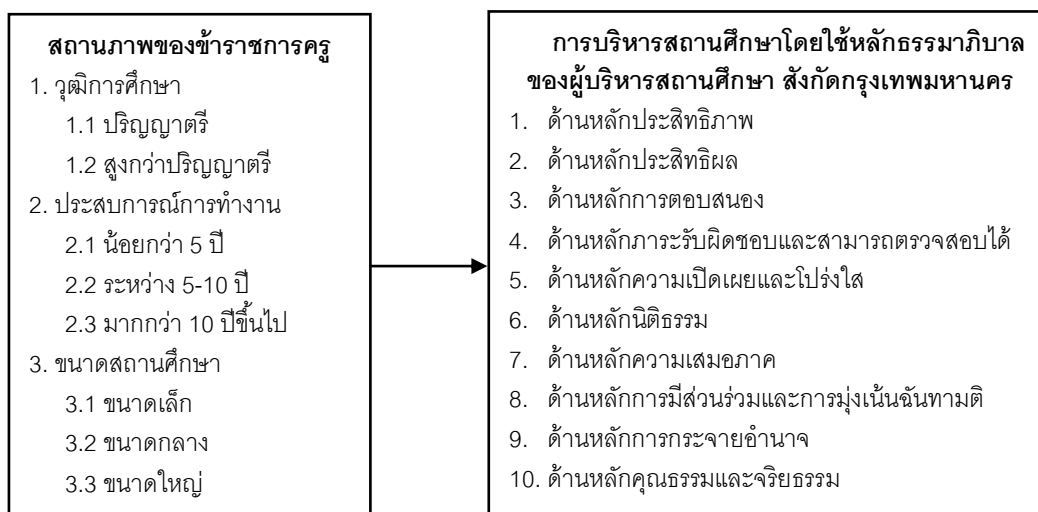
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการระบบข้าราชการ (2555, หน้า 8-9) สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 10 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านหลักประสิทธิภาพ (2) หลักประสิทธิผล (3) หลักการตอบสนอง (4) หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ (5) หลักความเปิดเผยและโปร่งใส (6) หลักนิติธรรม (7) หลักความเสมอภาค (8) หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ (9) หลักการกระจายอำนาจ และ (10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก และครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ต่างกัน มีการรับรู้ต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยการใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 13,597 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 370 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยวิเคราะห์ค่าที (t-test) แบบ Independent จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการทดสอบ t-test แบบ Independent และทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) การทดสอบ F-test เมื่อพบความแตกต่างให้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.24	0.56	มาก
2. ด้านหลักประสิทธิผล	4.26	0.54	มาก
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.23	0.56	มาก
4. ด้านหลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	4.25	0.55	มาก
5. ด้านหลักความเปิดเผยและโปร่งใส	4.26	0.54	มาก
6. ด้านหลักนิติธรรม	4.26	0.56	มาก
7. ด้านหลักความเสมอภาค	4.26	0.54	มาก
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นจันทามติ	4.25	0.55	มาก
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.25	0.54	มาก
10. ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม	4.25	0.55	มาก
รวม	4.25	0.54	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.54$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.54$) ด้านหลักความเปิดเผยและโปร่งใส ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.54$) ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.54$) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.56$) ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.54$) ด้านหลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.55$) ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นจันทามติ ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.55$) ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.55$) ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.24$, $SD = 0.56$) และด้านหลักการตอบสนอง ($\bar{X} = 4.23$, $SD = 0.56$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 2 ถึงตาราง 4)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 237)		(n = 133)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.21	0.57	4.30	0.54	-1.430	0.153
2. ด้านหลักประสิทธิผล	4.23	0.53	4.32	0.56	-1.544	0.123
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.19	0.55	4.30	0.58	-1.827	0.068

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	วุฒิการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 237)		(n = 133)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
4. ด้านหลักภาระรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	4.21	0.55	4.32	0.54	-1.862	0.063
5. ด้านหลักความเปิดเผยและโปร่งใส	4.23	0.55	4.32	0.53	-1.644	0.101
6. ด้านหลักนิติธรรม	4.23	0.56	4.33	0.54	-1.662	0.097
7. ด้านหลักความเสมอภาค	4.22	0.53	4.32	0.54	-1.738	0.083
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ	4.21	0.54	4.32	0.56	-1.899	0.058
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.22	0.53	4.31	0.55	-1.599	0.111
10. ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม	4.21	0.55	4.32	0.56	-1.838	0.067
รวม	4.21	0.53	4.32	0.54	-1.743	0.082

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	(n = 106)		(n = 116)		ขึ้นไป			
	(n = 148)							
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.21	0.57	4.27	0.50	4.24	0.59	0.324	0.723
2. ด้านหลักประสิทธิผล	4.23	0.56	4.27	0.48	4.28	0.57	0.295	0.745
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.18	0.60	4.25	0.49	4.25	0.58	0.632	0.532
4. ด้านหลักภาระรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	4.21	0.56	4.26	0.51	4.27	0.57	0.418	0.659
5. ด้านหลักความเปิดเผยและโปร่งใส	4.19	0.60	4.26	0.48	4.31	0.55	1.477	0.230
6. ด้านหลักนิติธรรม	4.21	0.54	4.26	0.58	4.30	0.50	0.829	0.437
7. ด้านหลักความเสมอภาค	4.22	0.56	4.27	0.49	4.27	0.56	0.345	0.708
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นจันทามติ	4.20	0.57	4.26	0.49	4.27	0.57	0.597	0.551
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.20	0.57	4.26	0.48	4.29	0.55	0.739	0.478
10. ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม	4.21	0.57	4.27	0.49	4.27	0.59	0.437	0.646
รวม	4.21	0.56	4.26	0.48	4.27	0.56	0.548	0.579

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

							(n = 370)	
การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	ขนาดสถานศึกษา						F	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	(n = 84)		(n = 119)		(n = 167)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.17	0.73	4.23	0.56	4.29	0.44	1.344	0.262
2. ด้านหลักประสิทธิผล	4.23	0.69	4.25	0.56	4.28	0.44	0.298	0.742
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.15	0.74	4.21	0.56	4.28	0.44	1.655	0.193
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ และสามารถตรวจสอบได้	4.17	0.74	4.27	0.54	4.28	0.44	1.110	0.331
5. ด้านหลักความเปิดเผยและ โปร่งใส	4.25	0.72	4.24	0.54	4.28	0.44	0.201	0.818
6. ด้านหลักนิติธรรม	4.22	0.75	4.26	0.55	4.28	0.44	0.412	0.663
7. ด้านหลักความเสมอภาค	4.22	0.70	4.25	0.54	4.28	0.03	0.311	0.733
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นจันทามติ	4.19	0.72	4.23	0.54	4.28	0.45	0.948	0.389
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.22	0.68	4.23	0.54	4.28	0.45	0.467	0.628
10. ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม	4.20	0.73	4.24	0.54	4.29	0.44	0.775	0.461
รวม	4.20	0.70	4.24	0.53	4.28	0.44	0.657	0.519

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษา โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากครูผู้สอนเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จัดทำแผนพัฒนาองค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่เหมาะสมและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร ส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารมีการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีการบริหารจัดการด้วยความประหยัดมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรทรัพยากรที่สอดคล้องกับแผนงานสามารถบริหารงานที่มีประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร จัดลำดับ

ความสำคัญและความเร่งด่วนของงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้งานเสร็จได้ทันเวลาและสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Terry (1977) ที่กล่าวว่า การบริหารที่ดีและให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต้องอาศัย กระบวนการวางแผนงานที่ดี การจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพแรงจูงใจในการทำงานและการควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยใช้ทรัพยากรมนุษย์และอื่น ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพในการทำงานและเกิดความสำเร็จขององค์กร

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ จิตต์พิชชา จริญญา (2564) ที่พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน การรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ไม่ว่าจะวุฒิการศึกษา ระดับใด ครูทุกคนได้รับการอบรมหรือมีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลในทิศทางเดียวกัน โดยครูทุกคนมีค่านิยมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลทำให้มีมุมมองที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลส่งผลต่อการทำงานของครูในลักษณะที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษา ระดับใด จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปิ่นมณี ละอองศรี และวิวัฒน์ ตูจามงค์ (2565) ที่พบว่า ด้านประสบการณ์การทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานศึกษาทุกแห่งเน้นหลักธรรมาภิบาลอย่างชัดเจน ทำให้ครูทุกคน ไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากน้อยเพียงใด ซึมซับและเข้าใจแนวทางนี้ในทิศทางเดียวกัน และให้มีการอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูทุกคนมีความเข้าใจที่ใกล้เคียงกัน ตลอดจนมีนโยบายและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับธรรมาภิบาล จึงทำให้ครูทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ขึ้นกับประสบการณ์การทำงาน จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิกร บำรุงราษฎร์ (2565) ที่พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า สถานศึกษาทุกขนาดมีนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมาภิบาลที่ชัดเจน ทำให้ครูเข้าใจและมีมุมมองคล้ายคลึงกัน ครูที่อยู่ในสถานศึกษาทุกขนาดมีประสบการณ์ตรงในการทำงานภายใต้ระบบการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ซึ่งส่งผลต่อมุมมองของครูทำให้เกิดความเข้าใจและมีมุมมองที่ใกล้เคียงกันจึงทำให้มีความคาดหวังและเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาสถานศึกษาและการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านหลักประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น
2. ด้านหลักประสิทธิผล ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน
3. ด้านหลักการตอบสนอง ผู้บริหารควรมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อนำมาสู่การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา
5. ด้านหลักความเปิดเผยและโปร่งใส ผู้บริหารควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อสาธารณะ
6. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารควรมีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษา
7. ด้านหลักความเสมอภาค ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน
8. ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา
9. ด้านหลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารควรมีการกระจายภาระงานในสถานศึกษาให้ผู้ร่วมงานอย่างเหมาะสม
10. ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารควรยึดหลักคุณธรรมและปฏิบัติหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพมหานคร, สำนักงานการศึกษา. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2565*. ผู้แต่ง.
- จิตต์พิชชา จริยา. (2564). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- ธงชัย คล้ายแสง. (2562). *หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่. วารสารวิจัยวิชาการ, 2(2), 177-188.*
- ปิ่นมณี ละอองศรี และวิวัฒน์ ตูจันงค์. (2565). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอดลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา, 1(1), 46-56.*
- สิทธิกร บำรุงราษฎร์. (2565). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตคลองสามวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ. (2555). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.*
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika, 16(3), 297-334.*
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology, 22(140), 5-55.*
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development, 5(2), 152-163.*
- Terry, G. R. (1977). *Principles of management*. Richard D. Irwin.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปัทมา ทองแก้ว¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; ผู้บริหารสถานศึกษา; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: pattama27032535@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Strategic Leadership of School Administrators and Student Support Systems in Schools Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Pattama Thongkeaw¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

This research article aims to examines the level of strategic leadership of school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration; investigates (2) the level of student support systems under study; and studies (3) the relationship between strategic leadership of school administrators and student support systems under investigation. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 370 teachers teaching in schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration in the academic year 2023. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.80-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.97. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. (1) The level of strategic leadership of school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) The level of student support systems under study overall and for all aspects were expressed at a high level. (3) The strategic leadership of school administrators positively correlated at the medium level with the student support systems under study, which was significant at the .01 level.

Keywords: Strategic Leadership; School Administrator; Student Support Systems;
Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: pattama27032535@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่าความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม (นุรมาน พิทักษ์สุนันต์, 2564, หน้า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของงานและองค์กรมีความเชื่อว่า ผู้นำไม่ได้เป็นมาโดยกำเนิด การเป็นผู้นำสามารถสร้างขึ้นได้จากการที่ผู้นำใช้ความพยายามและการทำงานหนัก (ภาวิณี ร่มรวย และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์, 2564, หน้า 212) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรู้ในตนเองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่องค์กรและความเจริญก้าวหน้าให้องค์กรได้เดินต่อไปข้างหน้า แต่ภาวะผู้นำที่มีความสำคัญในการบริหารในศตวรรษที่ 21 คือ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพราะการบริหารงานเชิงกลยุทธ์นั้นเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และนำไปปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษาก้าวไปในทิศทางที่เหมาะสม เป็นหัวใจของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ กำหนดแผนที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถนำความรู้และทักษะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ที่สร้างความเดือนร้อนให้แก่วงการการศึกษาไทย ทำให้เยาวชนไทยบางส่วนไม่ได้เข้ารับการศึกษาดังเช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและในฐานะที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เล็งเห็นว่า ภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนอย่างมากอาจจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการเพื่อแก้ไขปัญหา โดยได้จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยมีกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงานอยู่ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมนักเรียนและการส่งต่อ ด้วยเหตุนี้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (จรงักษ์ เงินพุ่ม, 2561)

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อไปเป็นข้อมูลให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้ใช้พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

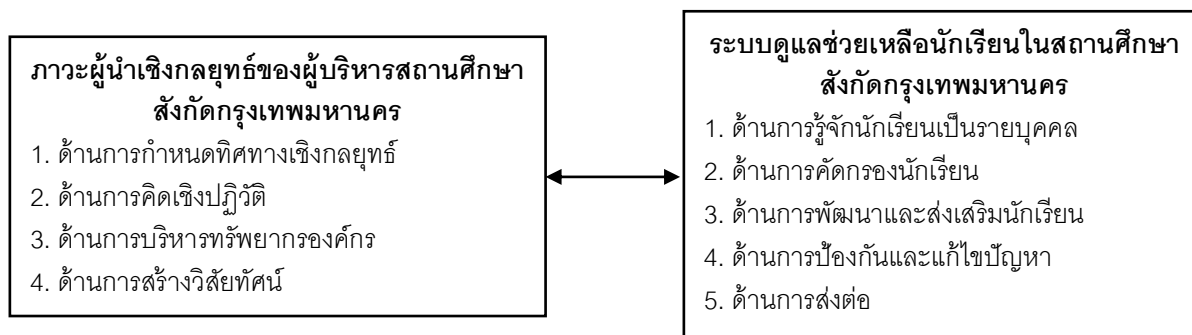
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ อนุสรณ์ เียนวัฒนา และสุภาวดี ลาภเจริญ (2565), ปฐมพร มณีวรรณ, วิจิตรกรณ์ ยาวิไชย จารึกศิลป์ และกุลชลี จงเจริญ (2566), ศรัณย์ เปรมสุข (2566), นฤพร งามอรุณรัตน์ (2566), วุฒิชัย พวงพิลา (2566), อรวี อินทร์นาค และรัตนากาญจน์พันธุ์ (2566) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (2) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (3) ด้านการบริหารทรัพยากรองค์กร และ (4) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ และสังเคราะห์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจาก กรมสามัญศึกษา (2546), กรมสุขภาพจิต (2551), สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ (5) ด้านการส่งต่อ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมุติฐานได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยการใช่วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 13,597 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 370 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Pearson, 1909, pp. 23-25; Frost, 2019, pp. 97-103)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_1)	4.21	.68	มาก	3
2. ด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา (X_2)	3.69	.45	มาก	4
3. ด้านการบริหารทรัพยากรองค์กร (X_3)	4.22	.71	มาก	2
4. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ (X_4)	4.32	.69	มาก	1
รวม (X_{total})	4.11	.51	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.51$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.69$) ด้านการบริหารทรัพยากรองค์กร ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.71$) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.88$) และด้านการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.45$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (Y_1)	4.35	.54	มาก	1
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน (Y_2)	3.53	.58	มาก	5
3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน (Y_3)	4.32	.47	มาก	2
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา (Y_4)	4.30	.53	มาก	3
5. ด้านการส่งต่อ (Y_5)	4.28	.54	มาก	4
รวม (Y_{total})	4.16	.42	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.42$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.51$) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.47$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.53$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 4.28$, $SD = 0.54$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.58$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{total}
X ₁	.662**	.254**	.612**	.611**	.672**	.705**
X ₂	.443**	.235**	.219**	.397**	.363**	.438**
X ₃	.286**	.302**	.282**	.232**	.213**	.334**
X ₄	.434**	.286**	.448**	.402**	.369**	.488**
X _{total}	.566**	.338**	.519**	.509**	.504**	.614**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{total}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Y_{total}) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.614$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมการเป็นผู้นำที่สามารถนำพาองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดการประสบความสำเร็จตามทิศทางองค์กรที่กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยใช้อิทธิพลในการบริหารจัดการที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สร้างผลงานอันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์หรือกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดโดยให้การสนับสนุน ชักชวน กระตุ้นจูงใจให้บุคคลปฏิบัติ ตามด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความเต็มใจ และมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการกำหนดทิศทางขององค์กรที่ชัดเจนการกำหนดกลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ ภาวิณี ร่มรวาย และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ วิรัช บุญรักษ์ และวิเชียร รุ้ยนิยม (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ธัญรัตน์ วิชาจารย์ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อาวุธ ดวงดาวพารมย์ (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการช่วยส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา ตลอดจนครูแนะแนว ผู้บริหาร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง รวมทั้งปลอดภัยจากสารเสพติด มีการประสานความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ สุภัสสร์ สุริยะ (2562) ที่พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปรศิณี นิยมเดชา และรุจิราพรรณ คงช่วย (2564) ที่พบว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตนเองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่องค์กรและความเจริญก้าวหน้าให้องค์กรได้เดินต่อไปข้างหน้า แต่ภาวะผู้นำที่มีความสำคัญในการบริหารในศตวรรษที่ 21 คือ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพราะการบริหารงานเชิงกลยุทธ์นั้นเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และนำไปปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษาก้าวหน้าไปในทิศทางที่เหมาะสม เป็นหัวใจของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ กำหนดแผนที่แตกต่างจากผู้อื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถนำความรู้และทักษะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนวิธีการต่าง ๆ และเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ซึ่งบุคลากรหลักในการดำเนินงานคือครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ผู้บริหาร ครูคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นต้น โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายสำคัญเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องเสมอ (จงรักษ์ เงินพุ่ม, 2561) สอดคล้องกับ ภาวิณี ร่มรวย และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2564) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับ ปรศิณี นิยมเดชา (2564) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์กับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษ พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมุมมองที่มองไปในสถานการณ์ในอนาคตเพื่อพิจารณาแก้ปัญหาหรือหาแนวทางสร้างการปฏิบัติงานรูปแบบใหม่ที่จะช่วยให้การทำงานของผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษ พบว่า ระดับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารมีการสนับสนุนกระบวนการการจัดกลุ่มนักเรียนตามฐานข้อมูลรายบุคคลเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มมีปัญหา กลุ่มเสี่ยง โดยมีการประชุมครูเพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียนได้

อย่างชัดเจน นำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน มีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อสามารถที่จะช่วยเหลือนักเรียนตามกลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ ได้

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้มากยิ่งขึ้น เพราะจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2546). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. ผู้แต่ง.
- กรมสุขภาพจิต. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6) (พิมพ์ครั้งที่ 2). ผู้แต่ง.
- จรงค์ เงินพุ่ม. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธัญรดี วิชาจารย์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นฤพร งามอรุณรัตน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วารสารนวัตกรรมการบริหารการศึกษา, 2(1), 19-28.
- นุรมาน พิทักษ์สุชนันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ปฐมพร มณีวรรณ, ฐิตกรณีย ยาวิชัย จารึกศิลป์ และกุลชลี จงเจริญ. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ มหาวิทยาลัยมหิดล, 10(1), 18-38.
- ปรีศณีย์ นิยมเดชา และรุจิราพรรณ คงช่วย. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์กับการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. ค้นจาก <https://ird.skru.ac.th/RMS/file/12585.pdf>
- ภาวิณี ร่มรวบ และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี. วารสารสิทธิมนุษยชน, 22(1), 210-228.
- จิรัช บุญรักษ์ และวิเชียร รุ้ยนิยง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 18(83), 72-83.
- จุลชัย พงพิลา. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรัณย์ เปรมสุข. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา), มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ผู้แต่ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). ผู้แต่ง.
- อนุสรณ์ เย็นวัฒนา และสุภาวดี ลาภเจริญ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า, 9(3), 71-84.
- อรวิ อินทร์นาค และรัตนา กาญจนพันธุ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขน ลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 6(3), 82-93.
- อาวุธ ดวงดาวพารมย์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. วารสารวิชาการแสงอีสาน, 20(2), 32-44.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ปวีศา สัตย์รักษา¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (2) ศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์; ผู้บริหารสถานศึกษา; ความผูกพันต่อองค์กร;

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: ps.mameii3z@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Creative Leadership of School Administrators and Teachers' Organizational Commitment Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Pawarisa Satraksa¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

This research article aims to examines the level of creative leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1; investigates (2) the level of teachers' organizational commitment under study; and studies (3) the relationship between creative leadership of school administrators and teachers' organizational commitment under investigation. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 357 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 in the academic year 2024. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.80-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. Findings are as follows: (1) The level of creative leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) The level of teachers' organizational commitment under study overall were expressed at the highest level. (3) The creative leadership of school administrators positively correlated at the high level with the teachers' organizational commitment under study, which was significant at the .01 level.

Keywords: Creative Leadership; School Administrators; Organizational Commitment;
Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: ps.mameii3z@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

การศึกษาไทยยุคปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนต้องประเมินผลโดยมีเป้าหมายปลายทางที่สำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียน ซึ่งยังอาจไม่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันและอนาคต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) มีเป้าหมาย โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) หากพิจารณาด้านการศึกษายุคปัจจุบัน กล่าวได้ว่า ในการที่จะประเมินคุณภาพของประเทศและคุณภาพของประชากร สำหรับประเทศไทย แนวทางการจัดการศึกษาปัจจุบันมีความหลากหลายทั้งในรูปแบบและวิธีการบริหารจัดการ โดยเป้าหมายปลายทาง คือ ความมุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนที่เข้าสู่ระบบการศึกษาเป็นคนที่มีความรู้ คุณภาพ จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำที่เหมาะสมนั้นจะต้องมีลักษณะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารอย่างดี มองเห็นโอกาสโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ยังมีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงให้มีผลต่อผลประโยชน์ที่เป็นไปได้สูงสุดและพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ การมีแรงจูงใจภายในด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ทดมเท มีความรู้เชิงลึก มีทักษะประสบการณ์ อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงเป็นส่วนสำคัญให้งานสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ก็ย่อมส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านทัศนคติ ด้านการดำเนินงาน และการดำเนินงานเป็นทีม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกซึ่งสิ่งใหม่ ๆ ส่งผลถึงประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษามากขึ้นตามไปด้วย อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา ความไว้วางใจให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ให้มาร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม และกระตุ้นครูให้มีความผูกพันต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของครูมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประสิทธิภาพในการทำงานและคุณภาพของการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษา เนื่องจากครูที่มีความผูกพันต่อองค์กรย่อมทำงานได้มีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะมีความรักและพึงพอใจต่องานและองค์กรทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดี และยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยินดี ทำให้องค์กรสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Steers, 1977) ความผูกพันที่มีต่อองค์กรของบุคคล ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะความผูกพันเป็นสิ่งที่แสดงออกหรือเป็นตัวบ่งชี้ถึงความรัก ความภาคภูมิใจ การยอมรับ และการยึดมั่นในจุดมุ่งหมายและอุดมการณ์ขององค์กร อันเป็นผลให้บุคลากรที่มีความเต็มใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าและประโยชน์ขององค์กร ตลอดจนมีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกตลอดไป ความผูกพันในองค์กร มีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร มีความรัก ความภาคภูมิใจ ความเอาใจใส่ต่อองค์กร รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่มีความเชื่อมั่น ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร เต็มใจและเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อเป้าหมาย และต้องการที่จะดำรงไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกขององค์กรนั้นตลอดไป

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

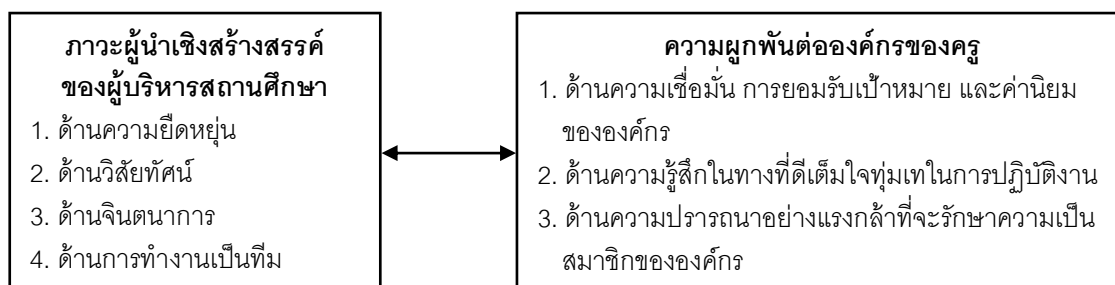
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการศึกษางานวิจัยของ จันจิรา น้ำขาว (2562), จุฑามาส ชื่นห้วน (2562), เตือนใจ สุนกุล (2562), เพ็ญภา ศิริภุทธ (2562), บุศรา ปุณริบุญ (2563), จิตติภูมิ เทพคำ (2564), วีรศักดิ์ เปรมสังข์ (2564), จินตนา ดีดวงพันธ์ (2565), นคร ชูสอนสาย (2565), Alshammri and Alenezi (2021) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความยืดหยุ่น (2) ด้านวิสัยทัศน์ (3) ด้านจินตนาการ และ (4) ด้านการทำงานเป็นทีม และสังเคราะห์ความผูกพันต่อองค์กรของครูจากงานวิจัยของ นิชานันท์ ศิริกุลสถิตย์ (2562), ธีรดา ไชยบรรดิษฐ์ (2562), พงษ์สวัสดิ์ สีหาจันทร์ (2562), สุดาพร ทองสวัสดิ์ (2562), ปกรณ์ จันสุริยวงศ์ (2563), ลูกน้ำ เจนหัดพล (2564), อภิสิทธิ์ เครือสา (2564), พชรินทร์ จันทรสข และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2565), พงศกร แว่นแก้ว (2566) สรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู มี 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร (2) ด้านความรู้สึกในทางที่ดีเต็มใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน และ (3) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับความผูกพันต่อองค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่ปฏิบัติงานสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 67 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 4,831 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 357 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์น้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความผูกพันต่อองค์กรของครูในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Pearson, 1909, pp. 23-25; Frost, 2019, pp. 97-103)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 357$)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านความยืดหยุ่น (X_1)	4.38	0.57	มาก	3
2. ด้านวิสัยทัศน์ (X_2)	4.39	0.63	มาก	2
3. ด้านจินตนาการ (X_3)	4.41	0.59	มาก	1
4. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_4)	4.38	0.61	มาก	4
รวม (X_{total})	4.39	0.56	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.56$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.59$) ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.39$, $SD = 0.63$) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.57$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.38$, $SD = 0.61$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 357$)

ความผูกพันต่อองค์กรของครู	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร (Y_1)	4.45	0.51	มาก	3
2. ด้านความรู้สึกลงใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน (Y_2)	4.66	0.46	มากที่สุด	1
3. ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร (Y_3)	4.51	0.47	มากที่สุด	2
รวม (Y_{total})	4.54	0.43	มากที่สุด	

จากตาราง 2 พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านความรู้สึกในทางที่ดีเต็มใจทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.46$) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.47$) และด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.51$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความผูกพันต่อองค์กรของครู			
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_{total}
X_1	.649**	.636**	.704**	.735**
X_2	.531**	.685**	.675**	.695**
X_3	.482**	.699**	.696**	.688**
X_4	.616**	.659**	.699**	.728**
X_{total}	.605**	.713**	.738**	.757**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 757$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีพฤติกรรมในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาองค์กรให้มีความก้าวหน้า มีจินตนาการมองภาพความสำเร็จในองค์กรในอนาคต เพื่อขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ตลอดจนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการแก้ปัญหาที่หลากหลายให้เท่าทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับ เตือนใจ สุนกุล (2562) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามสถานการณ์ มีมุมมองที่เปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Alshammri and Alenezi (2021) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็น

พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ผู้นำที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ มีความคล่องแคล่วในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นท่ามกลางอุปสรรคปัญหาที่พบในระหว่างการทำงาน สอดคล้องกับ จิตติภูมิ เทพคำ (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปิยะณัฐ หมีวงศ์ (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสม มีการแบ่งโครงสร้างงานในองค์กรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อ สามัคคีต่อกัน รวมทั้งกำหนดภาระงานให้กับบุคลากร สอดคล้องกับความสามารถและความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล และมีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ จึงส่งผลให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้สึกรักภูมิใจในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์กร ปกป้องและรักษาชื่อเสียงขององค์กร รวมทั้งเต็มใจที่จะช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ เกียรติสุดาศรีลาชัย (2563) ที่พบว่า สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลให้การเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน ซึ่งทำให้ครูรู้สึกว่าตนมีบทบาทสำคัญในองค์กร ความรู้สึกเช่นนี้ช่วยเพิ่มความผูกพันและความภาคภูมิใจในงานที่ทำ การสร้างบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกในองค์กรมีทัศนคติเชิงบวก รู้สึกว่าตนได้รับการยอมรับและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สิ่งนี้สามารถส่งผลให้ครูมีความผูกพันและความภักดีต่อองค์กรพร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ผลตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ที่ยุติธรรม จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งทำให้ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษารู้สึกว่าตนมีค่าและเป็นส่วนสำคัญขององค์กร สอดคล้องกับ ดุษฎีวัฒน์ แก้วอินทร์, สมศักดิ์ นิลผาย, สมหวัง อ่อนละออ, ภาพร วรรณไชย และเนอริ์ อ้นวิชา (2562) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ปณิธาน บุญประสิทธิ์ และวีรภัทร ภัทรกุล (2567) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 และมีความสัมพันธ์สูง

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านความเชื่อมั่น การยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมกับครูในสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน รวมถึงนโยบายการทำงานที่ชัดเจน

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้น ควรจะพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เพราะจะส่งผลให้ความผูกพันต่อองค์กรของครูมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุดา ศรีราชย์. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครูกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- จันจิรา น้าขาว. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- จุฑามาส ชุ่นห้วน. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- ณิชาชนันท์ ศิริกุลสถิตย์. (2562). *ความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์. ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ดุสิตวัฒน์ แก้วอินทร์, สมศักดิ์ นิลผาย, สมหวัง อ่อนละออบ, ภาพร วรรณไชย และเนอริ์ อ้นวิชา. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 5(18), 68-77.*
- เตือนใจ สุนกุล. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- ธีรดา ไชยบรรดิษฐ์. (2562). *แรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.*
- นคร ชูสอนสาย. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการศึกษา), มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*

- บุศรา ปุณฺณบุญ. (2563). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปกรณ จันสุริยวงศ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันในองค์กรของบุคลากรกับการบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 12(2), 54-67.
- ปณิธาน บุญประสิทธิ์ และวีรภัทร ภัทรกุล. (2567). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 19(1), 55-63.
- ปิยะณัฐ หมั่นวงศ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พงศกร แว่นแก้ว. (2566). แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงษ์สวัสดิ์ สีหาจันทร์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษา สหวิทยาเขตบูรพาสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรินทร์ จันทรสข และพรศักดิ์ สุจริตรักษ์. (2565). การบริหารทรัพยากรมนุษย์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. วารสารการอาชีวศึกษาศาสตรกลาง, 6(1), 40-49
- เพ็ญญา ศรีภร. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ลูกน้ำ เจนหัดพล. (2564). ความผูกพันของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีรศักดิ์ เปรมสังข์. (2564). ความต้องการจำเป็นและแนวทางส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบางปลาม้า “สูงสูดผดุงวิทย์” จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุดาพร ทองสวัสดิ์. (2562). สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อภิสิทธิ์ เครือสา. (2564). ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Alshammri, F. S., & Alenezi, A. K. (2021). Creative leadership and its relationship to thinking styles among Saudi University leaders. *International Journal of Education and Practice*, 9(2), 340-353.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.

- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and outcomes of organizational commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22(1), 46-56.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ศุภานัน นนทา¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 26 กุมภาพันธ์ 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 28 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น 0.79 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมพัทธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล; องค์การสมรรถนะสูง; โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: wajee.f27@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Digital Leadership of School Administrators and High-Performance Organizations of Schools Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Supanun Nontha¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

This research article aims to examines (1) the levels of digital leadership of school administrators in schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration; studies (2) the levels of high-performance organizations of schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. Finally, the research explores (3) the relationships between digital leadership of school administrators and high-performance organizations of schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 370 teachers in schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration in the academic year 2023. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.80-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.79. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. Findings are as follows: (1) The digital leadership of school administrators in schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) The high-performance organization of schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration overall and for all aspects were expressed at the highest level. (3) Overall and for all aspects, the digital leadership of school administrators positively correlated with the high-performance organization of schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration at the statistically significant level of .01.

Keywords: Digital Leadership; High-Performance Organizations;

Schools Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: wajee.f27@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 เป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ส่งผลให้สถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูง (High-Performance Organization--HPO) จากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในปัจจุบัน การพัฒนาขับเคลื่อนประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ได้กำหนดหมวดหมู่ที่ 12 ที่เน้นการพัฒนาประเทศไทย กำหนดไว้ว่า ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู คือ เป้าหมายที่ 1 โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ และเป้าหมายที่ 5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ การพัฒนาองค์การในยุคปัจจุบันนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ รวมถึงการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพแวดล้อมที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา มีความซับซ้อน และคาดการณ์ล่วงหน้าได้ยาก ดังนั้น การบริหารงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้บรรลุเป้าหมายขององค์การนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ความสามารถรอบด้านในการบริหารจัดการองค์การให้มีแนวทางการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และทันตามเวลา สามารถเปลี่ยนแปลงองค์การให้เป็นองค์การนวัตกรรม มีแผนงานรองรับตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงด้วยแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และสร้างมาตรฐานการทำงานที่มีสมรรถนะสูงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จากการศึกษา พบว่า ในปัจจุบันองค์การภาครัฐก็ได้แก่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด และการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยนำการบริหารจัดการองค์การแบบองค์การสมรรถนะสูงมาประยุกต์ใช้ แม้แต่องค์การภาครัฐเริ่มมีการนำองค์การสมรรถนะสูงมาประยุกต์ใช้เช่นกัน จากงานวิจัยของ พรนภัสส์ พรหมณิโชติ (2563), ชลธิชา บุญนทร์ (2564) พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับองค์การสมรรถนะสูงในกลุ่มของมหาวิทยาลัย, สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามลำดับ

ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารองค์การ มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการสื่อสาร การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการทำงานภายในองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่หลากหลาย ผู้เรียนจะต้องใฝ่เรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ตนเอง ฝึกฝนการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้สู่การสร้างสรรค์ผลงานผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรมใหม่ มีความไวเชิงเทคโนโลยีและสามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างรายได้ในการดำรงชีวิตหรือการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (दारुरวรรณ ถวิลการ, 2564, หน้า 48) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเข้ามาพัฒนาด้านการศึกษา ขับเคลื่อนการพัฒนาการเรียนรู้และนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงต้องก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมภายในโรงเรียนมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและบรรลุเป้าหมายองค์การ (Sheninger, 2019)

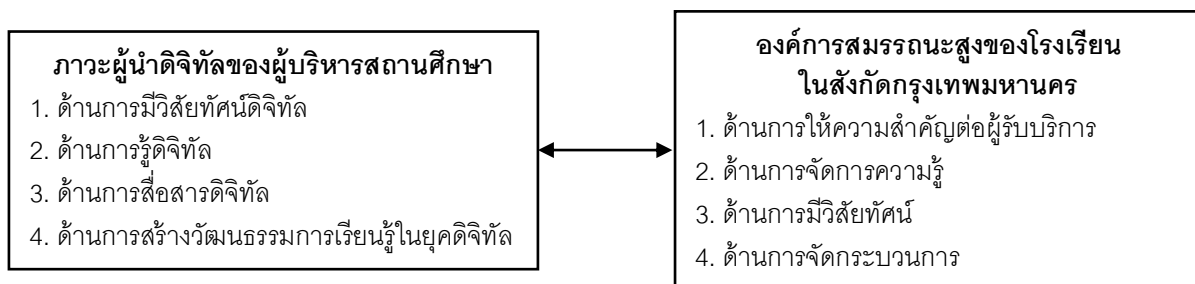
จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนา ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียน นำไปสู่การเป็นโรงเรียนสมรรถนะสูงและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จากการสังเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา และงานวิจัยของ จิราภรณ์ เพชรทัต (2558), ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564), กันตชาติ กุดนอก (2565), พิเชฐ ไสยา (2565), ภูริรัตน์ สุกใส (2565), พิมพิลา อำนาง (2566), สุนทราภรณ์ อินอ่อน, กรองทิพย์ นาควิเชตร และวิภาส ทองสุทธิ (2566), สุพิชา คัดคำ (2566), โรจนศักดิ์ อินทนน (2566), พรมา จันทโรตตร, วลัยนา ฉลากบาง และวันเพ็ญ นันทะศรี (2567) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (2) ด้านการรู้ดิจิทัล (3) ด้านการสื่อสารดิจิทัล และ (4) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และได้ข้อมูลจากการสังเคราะห์องค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ จักรี แก้วน้ำคำ (2562), วินุลาศ เจริญชัย (2562), ชลธิชา บุญนัท (2564), สมพงษ์ เชื้อกพรม (2564), Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของ Winn and Cameron (1998); Dettmann, (2004), High-Performing Organizations ของ United States General Accounting Office (2004), Leadership and Creating High-Performing Organizations ของ Blanchard (2018) และ Public Sector Management Quality Award (PMQA) ของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2565) สรุปได้ว่า องค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ (2) ด้านการจัดการความรู้ (3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ (4) ด้านการจัดกระบวนการ ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 13,597 คน กำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 370 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา และวุฒิการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Pearson, 1909, pp. 23-25; Frost, 2019, pp. 97-103)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 370$)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_1)	4.48	0.46	มาก
2. ด้านการรู้ดิจิทัล (X_2)	4.48	0.44	มาก
3. ด้านการสื่อสารดิจิทัล (X_3)	4.51	0.43	มากที่สุด
4. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (X_4)	4.54	0.40	มากที่สุด
รวม (X_{total})	4.50	0.36	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.36$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.40$) ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.43$) ด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.44$) และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.46$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 370$)

ความเป็นองค์การสมรรถนะสูง ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ด้านการให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ (Y_1)	4.55	0.42	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการองค์ความรู้ (Y_2)	4.53	0.41	มากที่สุด
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ (Y_3)	4.54	0.41	มากที่สุด
4. ด้านการการจัดกระบวนการ (Y_4)	4.55	0.42	มากที่สุด
รวม (Y_{total})	4.54	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า การวิเคราะห์ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.35$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.42$) ด้านการการจัดกระบวนการ ($\bar{X} = 4.55$, $SD = 0.42$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.41$) และด้านการจัดการองค์ความรู้ ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.41$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	องค์การสมรรถนะสูง				
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_{total}
X_1	.554**	.548**	.528**	.530**	.639**
X_2	.492**	.467**	.514**	.546**	.597**
X_3	.509**	.515**	.502**	.552**	.615**
X_4	.592**	.586**	.564**	.568**	.683**
X_{total}	.650**	.641**	.639**	.665**	.767**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{total}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์การสมรรถนะสูง (Y_{total}) ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .767$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากจากพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัล มีทักษะในการใช้โปรแกรมและแอปพลิเคชันดิจิทัลสำหรับการติดต่อสื่อสาร เป็นผู้นำในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ฐวิรัตน์ สุกใส (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากจากสถานศึกษามีความสามารถในการปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว มีแผนรองรับสำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีความสามารถในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนผ่านการจัดการทรัพยากรที่คุ้มค่า มุ่งสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ จิราภรณ์ เพชรทัต (2558) ที่พบว่า ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับ

ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ (2559) ที่พบว่า ความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ จักรี แก้วน้ำคำ (2562) ที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบประสานพลังที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และโมเดลสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ $\chi^2 = 23.872$, $df = 18$, $\chi^2/df = 1.326$, $p\text{-value} = 0.159$, $RMSEA = 0.032$, $SRMR = 0.011$, $CFI = 0.998$, $TLI = 0.995$ และสอดคล้องกับ สมพงษ์ เชื้อกพรม (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่องค์การสมรรถนะสูงโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาปรับใช้ในองค์กร มีการสื่อสารระหว่างสมาชิกในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความซับซ้อนและเพิ่มความโปร่งใสสร้างความคล่องตัวให้กับกระบวนการทำงานและการจัดการทรัพยากร กระตุ้นให้บุคลากรนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงานให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน มีแผนรองรับในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างชัดเจน และสร้างความรวดเร็วในการตัดสินใจ สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ทำให้องค์กรสามารถแข่งขันและอยู่รอดในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างองค์การสมรรถนะสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ภูริรัตน์ สุกใส (2565) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะขององค์การสมรรถนะสูงและองค์กรแห่งนวัตกรรม มีความคล้ายคลึงกันในบางประการ เนื่องจากทั้งสองประเภทต่างมุ่งเน้นที่การปรับตัวและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความสำเร็จในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดใจเรียนรู้และพัฒนาให้มีความรู้ด้านดิจิทัลมากขึ้นเพื่อสร้างภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งจะช่วยพัฒนาองค์กรไปสู่องค์การสมรรถนะสูงโดยการเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะดิจิทัลโดยตรงที่เน้นทักษะดิจิทัลที่จำเป็น เช่น การใช้เทคโนโลยีในงานบริหาร การจัดการข้อมูล การสื่อสารผ่านระบบดิจิทัลและเครื่องมือดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เข้าร่วมสัมมนาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายผู้บริหารดิจิทัล เช่น การจัดตั้งกลุ่มหรือเครือข่ายผู้บริหารที่มีความสนใจในเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการนำเทคโนโลยีมาใช้ สร้างพื้นที่ออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น กลุ่มในแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย หรือ Forums เฉพาะ เพิ่มโอกาสในการใช้นวัตกรรมการศึกษา เช่น การนำเทคโนโลยี AI หรือข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) มาใช้ในการวิเคราะห์ผลลัพธ์ทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเพื่อให้ได้รับการอัปเดตเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรที่เน้นทักษะดิจิทัลโดยบูรณาการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาการประเมินทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระยะ และใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนการพัฒนาเฉพาะบุคคล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. จากการศึกษา พบว่า ระดับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารควรทำความเข้าใจทฤษฎี แนวคิด และข้อเท็จจริงที่มีอยู่ เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ การค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาอย่างเป็นระบบแล้วสังเคราะห์เพื่อสร้างความรู้ใหม่ หรือปรับปรุงความรู้เดิมให้มีความละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นผ่านการพูดคุยและการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อช่วยพัฒนาแนวคิดเพิ่มเติมและรับข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุง นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องขององค์ความรู้ที่พัฒนา ติดตามความเปลี่ยนแปลงและศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อให้แน่ใจว่าองค์ความรู้มีความทันสมัยและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพเชื่อมโยงองค์ความรู้จากหลายสาขาวิชาเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมและกว้างขวางมากขึ้นเพื่อให้ได้ความรู้ที่มีประโยชน์และสอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น การนำพาองค์การสู่องค์การสมรรถนะสูง ผู้บริหารควรพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลและทักษะทางดิจิทัลที่จำเป็นในการบริหารจัดการองค์การให้เชี่ยวชาญยิ่งขึ้นเพราะจะส่งผลให้การบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและลดความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จักรี แก้วน้ำคำ. (2562). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำแบบประสานพลังที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราภรณ์ เพชรทัต. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์การสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชลธิชา บุญนท. (2564). วัฒนธรรมสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อองค์การสมรรถนะสูงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา), มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดาวรรณ ธิวิลการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะศึกษาศาสตร์.
- พรนภัสส์ พรหมณโฑติ. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพองค์การวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล สู่การเป็นองค์การสมรรถนะสูงด้านสถาบันการศึกษานานาชาติ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรมมา จันทรโคตร, วุฒินา ฉลากบาง และวันเพ็ญ นันทะศรี. (2567). องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยวิชาการ, 7(2), 163-180.
- พิมพ์ลา อานาจ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- พิเชฐ โสภะ. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลกับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตสุตถินไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- เพ็ญศิริ ฤทธิกรณ์. (2559). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- วิบูลาศ เจริญชัย. (2562). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- สมพงษ์ เชือกพรหม. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.*
- สุนทราภรณ์ อินอ่อน, กรองทิพย์ นาควิเศษ และวิภาส ทองสุทธิ. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 17(2), 256-271.*
- สุพิชา คัดคำ. (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2565). *คู่มือการประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0. ผู้แต่ง.*
- Blanchard, K. (2018). *Leading at a higher level: Blanchard on leadership and creating high performing organizations* (3rd ed.). FT Press.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Dettmann, P. E. (2004). *Administrators, faculty, and staff/support staff's perceptions of MBNQA educational criteria implementation at the University of Wisconsin Stout*. Doctoral Dissertation of Philosophy (Career and Technical Education), Virginia Polytechnic Institute and State University.
- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.

- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.
- Sheninger, E. (2019). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times* (2nd ed.). Corwin.
- United States General Accounting Office. (2004). *High-performing organizations: Metrics, means, and mechanisms for achieving high performance in the 21st century public management environment*. Retrieved from <https://www.gao.gov/assets/gao-04-343sp.pdf>
- Winn, B. A., Cameron, K. S. (1998). Organizational quality: An examination of the Malcolm Baldrige National Quality framework. *Research in Higher Education*, 39, 491-512.

Potentials and Limitations of AI as an Academic Writing Assistant for Non-Native English Speakers: An Assessment Framework for ChatGPT-Generated Texts

Jaime Paster¹

Received: September 13, 2024

Revised: February 26, 2025

Accepted: February 28, 2025

Abstract

The use of Artificial Intelligence (AI) tools like ChatGPT-4 in academic writing has gained much attention, especially among non-native English speakers. This study looks at the strengths and weaknesses of ChatGPT-4 as a writing assistant by introducing a framework that uses a scoring rubric and software tools. The results show that ChatGPT-4 can produce well-organized, accurate, and relevant academic content. However, it still struggles with improving readability for non-native speakers and ensuring sources are trustworthy. The evaluation process, which included Flesch Reading Ease (FRE) scores and similarity checks, highlights the need for careful review when using AI-generated content for academic work. The proposed framework provides a clear method to make the most of ChatGPT-4's strengths, but some challenges remain. These include the subjective nature of rubric scoring, the shallow focus of FRE scores, possible biases in software tools, and the fact that the study was done in a controlled and unchanging environment rather than reflecting real-world situations where user interactions and needs can vary. Despite these issues, the findings show that non-native English speakers can use ChatGPT-4 effectively for academic writing when combined with proper evaluation methods, ensuring their work is both high-quality and credible.

Keywords: Academic Writing; AI in Education; Generative AI; ChatGPT-Assisted Writing

Type of Article: Research Article

¹ Language Institute, Nakhon Pathom Rajabhat University
Nong Pak Long, Muang, Nakhon Pathom 73000, Thailand
Corresponding Author Email: jaimeli@webmail.npru.ac.th

Introduction

On November 30, 2022, OpenAI released ChatGPT, a chatbot that quickly became a disruptive force in various sectors, including academia. ChatGPT, a Large Language Model (LLM), can generate text by mimicking the statistical patterns of language from an extensive dataset compiled from the internet (Stokel-Walker, 2023). Within a short period, it became a subject of widespread discussion, marked by its controversial debut as a co-author of academic articles, with at least four published papers or preprints listing ChatGPT as a co-author. This rise of AI-driven text generation tools has prompted significant debate about the future of university essays and research production.

The use of LLMs like ChatGPT in academic writing requires careful consideration of several factors, including tone, validity, and reliability, to avoid ethical issues such as bias, discrimination, and misinformation. The UNESCO World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology (2019) emphasizes the need for caution when using AI, especially in culturally and ethically sensitive domains like education and communication. This need for caution extends to AI-generated texts used for academic writing, where the potential for misleading or biased content is particularly concerning.

This article explores the potential of AI tools like ChatGPT for use by non-native English speakers as assistants in academic writing. Studies have shown that non-native English speakers often find writing software helpful for improving their academic writing skills. For instance, Fang (2010) examined the perceptions of EFL learners using a computer-assisted writing program called MyAccess in a Taiwanese college composition class. The study found that majority of the participants had a favorable attitude toward using the tool, citing its benefits in enhancing their writing skills. Similarly, Kee, Razali, Samad, and Noordin (2020) found that ESL teacher trainees showed increased motivation and improved writing performance through the use of another writing software. Although the technologies examined in the previously mentioned studies differ from ChatGPT, they share a common purpose as non-human writing assistants used to aid academic writing. These findings set a precedent for the usefulness of computer-based tools in academic writing.

In light of ChatGPT's growing prevalence and widespread accessibility, its increasing significance as a writing tool among diverse users is evident, demonstrating transformative potential across various academic sectors (Kohnke, Moorhouse, & Zou et al., 2023). However, to fully understand its implications for academic writing, it is crucial to assess and evaluate the texts it generates. Bowman (2022) emphasizes this need, citing a data scientist's observation about ChatGPT's tendency to use an authoritative tone when generating fabricated information. Therefore, careful evaluation is essential to explore both the potential benefits and limitations of ChatGPT. This article seeks to provide a comprehensive understanding of how ChatGPT can be responsibly employed as an academic writing assistant for non-native English speakers, while also outlining the precautions necessary for its ethical integration into the academic writing process.

Research Objectives

To achieve this, the study focuses on the following assessment objectives: Evaluate the effectiveness of ChatGPT-4 in generating coherent and relevant academic texts across various types of prompts. Analyze the impact of prompt specificity on the readability and accessibility of ChatGPT-4's generated texts for non-native

English speakers. Assess the improvements in readability of ChatGPT-4's outputs through iterative prompting and examine how these improvements affect user engagement and comprehension.

Conceptual Framework

To understand the nature, quality, and usefulness of the information generated by ChatGPT, this review viewed ChatGPT-4 starting as a chatbot in the context of other AI models including the overview of generative-AI's mechanism and applications. And finally narrowed down to the assessment process and criteria used to assess the quality and validity of the texts generated by ChatGPT-4. These will allow deeper and objective evaluation.

1. ChatGPT as Artificial Intelligence

ChatGPT is a language model developed by OpenAI, and it can be used for a variety of natural language processing tasks, including proofreading and copyediting (OpenAI, 2023). Moreover, ChatGPT as a chatbot has a remarkable ability to understand and respond in a naturalistic way to language input making it useful for a variety of tasks, especially in the field of higher education. It can be trained to do specific tasks, like completing a sentence you have started or answering questions. ChatGPT can be used to help you with your writing, acting as your research assistant, offering individualized feedback, and helping you communicate with others more effectively (Atlas, 2023). In real-world use, chatbots like ChatGPT are intelligent conversational computer programs designed to simulate conversation with human users and used over the Internet. These Artificial Intelligence technologies are designed using machine learning and deep neural networks, to perform tasks such as customer service, information retrieval, and entertainment. These chatbots can interact with users through text, voice, or other means, and they can be integrated into websites, messaging platforms, or mobile apps (Jia, 2003; Bala, Kumar, Hulawale, & Pandita, 2017; Ayanouz, Abdelhakim, & Benhmed, 2020; Sojasingarayar, 2020). However, despite these models being trained on extensive amounts of human generated data from the internet to mimic human-like responses it is important to keep in mind that this is a direct result of the system's design. A design that works by maximizing the similarity between outputs and the dataset the models were trained on, allowing the potential outputs to be inaccurate, untruthful, and otherwise misleading at times (OpenAI, 2025).

2. AI Tools for Non-Native English Speakers in Academic Writing

Research shows that AI tools, including ChatGPT, can significantly aid non-native English speakers in academic writing. Non-native speakers often face challenges related to grammar, coherence, and lexical choice. AI-based writing assistants like ChatGPT can provide immediate, targeted feedback on grammar, vocabulary, and sentence structure, which helps non-native speakers to improve the clarity and accuracy of their writing (Del Giglio & Da Costa, 2023; Hwang, Lim, Lee, Matsui, Iguchi, Hiraki, & Ahn, 2023; Li, Zong, Wu, Wu, Peng, Zhao, Yang, Xie, & Shen, 2024). These tools serve as a bridge, helping users refine their writing skills through interactive dialogue and suggestions that enhance their understanding of complex linguistic nuances. However, the effectiveness of AI tools for non-native speakers is not without its challenges. While ChatGPT can enhance the clarity and coherence of academic texts, its outputs may still require careful review to ensure relevance and contextual appropriateness (Oviedo-Trespalacios, Peden, Cole-Hunter, Costantini, Haghani, Rod, Kelly,

Torkamaan, Tariq, Newton, Gallagher, Steinert, Filtiness, & Reniers, 2023). Moreover, AI-generated texts sometimes lack the deeper critical analysis that academic writing often requires. And, while ChatGPT provides a valuable resource for non-native speakers, its integration into academic writing practices should be approached with a clear understanding of its limitations and potential biases, ensuring independent verification of its outputs by and expert of the topic being discussed by ChatGPT (Azaria, Azoulay, & Reches, 2024)

3. The Need for Structured Assessment of ChatGPT-generated Information

It has been documented in studies that ChatGPT is designed to interact in a conversational way by answering follow-up questions, and challenging incorrect premises, with high context sensibility (Atlas, 2023; Bansal, Chamola, Hussain, Guizani, & Niyato, 2024). Another study by Gilson, Safranek, Huang, Socrates, Chi, Taylor, and Chartash (2023) evaluated the performance of ChatGPT on questions within the scope of the United States Medical Licensing Examination (USMLE). The results showed that ChatGPT was able to generate conversation-style responses that were relevant and helpful in improving medical student learning about neurological localization. In addition to this, the quality of outputs generated by ChatGPT has been assessed by Kung, Cheatham, Medenilla, Sillos, Leon, Elepaño, Madriaga, Aggabao, Diaz-Candido, Maningo, and Tseng (2023), and stated that ChatGPT displayed comprehensible reasoning and valid clinical insights, lending increased confidence to trust and explainability. A study that suggests large language models such as ChatGPT may potentially assist human learners in a medical education setting, as a prelude to future integration into clinical decision-making. In contrast, Teresa Kubacka, a data scientist based in Zurich, Switzerland, found that this language model lies with confidence. Despite its authoritative tone, there have been instances in which ChatGPT won't tell you when it does not have the answer. She experimented with the language model by asking it about a made-up physical phenomenon (Bowman, 2022). These instances are not foreign to the creators of this generative-AI, as documented in the limitations declared in ChatGPT's user page is the clear warning that this AI may occasionally generate incorrect information, thus may occasionally produce harmful instructions or biased content and a limited knowledge of the world and events after 2021 (OpenAI, 2023). And on this note, it might be necessary to examine the research of Giray (2023) that stresses the role of inputting the most appropriate prompts to improve the quality of output generated by a Large Language Models like ChatGPT. The works of Nazari and Saadi (2024) also stressed that, while ChatGPT can produce clear and grammatically correct output, it is crucial to provide the appropriate prompts and verify the accuracy of the information it generates and consider other verification methods. Therefore, with this mechanism and possibilities laid out, this study will observe proper prompting by giving concise and the most accurate prompts possible and pursue with a structured assessment the generated texts outputs.

4. Criterion-based Assessment of ChatGPT-generated Texts

To systematically evaluate ChatGPT-generated texts for academic writing, this study employs a combination of software tools that measure readability and similarity to existing databases, alongside an analytical rubric (see Table 1) grounded in academic writing assessment literature. The key criteria adapted for this evaluation include readability, technical accuracy, coherence, relevance, and information validity: (1) Readability: Assessed using the Flesch Reading Ease (FRE) Score, which measures how easy a text is to read. Higher scores indicate better readability and accessibility for a broader audience (Flesch, 1948). (2) Technical

Accuracy: Focuses on spelling, punctuation, and grammar, which are critical for effective writing and perceived competence (Daffern, Mackenzie, & Hemmings, 2017; Romano, 2019; Pan, Rickard, & Bjork, 2021). (3) Coherence: Evaluates the logical flow and organization of ideas, ensuring the text is easy to follow (Johns, 1986; Aminovna, 2022). (4) Relevance: Ensures that the content directly relates to the central focus or argument, avoiding irrelevant or misleading information (Singhal, 2004; Khazaal, 2019). (5) Information Validity: Focuses on maintaining academic integrity and credibility by ensuring that the information is accurate and verifiable (Metzger, Flanagan, & Lara Zwarun, 2003; Ahmed & Ishtiaq, 2021).

By focusing on these criteria, a systematic and grounded evaluation is enabled for proper assessment of the quality and suitability of ChatGPT-generated texts for academic use. This framework ensures that the content is readable, technically accurate, coherent, relevant, and based on valid information, aligning with the standards of academic writing, which prioritize clarity, precision, and rigor (Berkeley, King-Sears, Vilbas, & Conklin, 2016; Corcoran & Ahmad, 2016; Xu, Ellis, & Umphrey, 2019; Adhariani & du Toit, 2020). This literature review highlights the potential of ChatGPT as an aid in academic writing, particularly for non-native English speakers, while acknowledging the limitations inherent in generative AI technologies. Therefore, this study proposes an assessment framework (see Figure 1), focusing on readability, technical accuracy, coherence, relevance, and information validity, that aims to provide a structured approach in assessing ChatGPT-generated texts. Such a framework is crucial for guiding responsible integration of AI tools in academic writing and ensuring that user perceptions are informed by evidence-based assessments.

Methodology

This study employs a mixed-methods approach to assess the quality and usability of texts generated by ChatGPT-4 for academic purposes. The methodology integrates both quantitative and qualitative techniques to provide a comprehensive evaluation of text output, ensuring its technical accuracy, coherence, relevance, information validity, readability, and originality. The combination of an analytical rubric, readability metrics, and plagiarism detection software offers a robust framework for analyzing the academic suitability of AI-generated content.

1. Rubric-based Assessment Tool

The primary qualitative tool for this study is an analytical rubric (see Table 1) designed to evaluate text output based on four key criteria: technical accuracy, coherence, relevance, and information validity. Each criterion is rated on a scale from 0 to 5, with detailed descriptors provided for each level to ensure consistent evaluation. The rubric is applied to assess multiple samples of text generated by ChatGPT-4, with the aim of providing an objective evaluation that informs user perceptions of the generated content.

Table 1

Assessment Rubrics

Criteria	Level	Description
Technical Accuracy	5	No spelling, punctuation, or grammar errors. Demonstrates superior writing skills and effective communication.
	4	Minor spelling, punctuation, or grammar errors that do not impede clarity.
	3	Noticeable errors in spelling, punctuation, or grammar that occasionally affect clarity.

Criteria	Level	Description
Coherence	2	Frequent errors in spelling, punctuation, or grammar that often hinder clarity.
	1	Many errors in spelling, punctuation, or grammar that make understanding difficult.
	0	Pervasive errors that render the text unintelligible.
	5	Text is exceptionally well-organized with a clear logical flow, making it easy to follow and comprehend.
	4	Text is mostly well-organized with minor disruptions in logical flow.
	3	Some organizational issues and logical disruptions, though the main points are still understandable.
	2	Poor organization and frequent disruptions in logical flow, affecting understanding.
Relevance	1	Disconnected ideas and lack of logical flow make the text difficult to follow.
	0	No coherence, the text is confusing and lacks logical order.
	5	All content is directly relevant to the central focus, enhancing the main idea.
	4	Most content is relevant, with minor deviations that do not distract from the main idea.
	3	Some content is relevant, but there are noticeable deviations that partially distract from the main idea.
	2	Much of the content is irrelevant or tangentially related, which confuses the main idea.
	1	Most content is irrelevant to the central topic or argument, severely affecting the main idea.
Information Validity	0	Content is entirely irrelevant and fails to support the main idea.
	5	All information is accurate and well-supported by credible sources, maintaining high academic integrity.
	4	Most information is accurate with minor issues in source credibility.
	3	Some information is accurate, but there are several inaccuracies or less reliable sources.
	2	Frequent inaccuracies or questionable sources that undermine the validity of the information.
	1	Predominantly inaccurate information with unreliable sources, compromising academic integrity.
	0	Completely inaccurate information with no credible sources, violating academic integrity.

To ensure the content validity of the rubric, expert judgment was employed with input from two university lecturers—one with a master's in linguistics and the other in English teaching. These experts assessed the rubric's relevance and comprehensiveness in capturing the necessary components of academic writing. In addition to their expertise in English writing, both lecturers have extensive experience using ChatGPT.

2. Software-based Assessment Tool

To objectively assess the readability of the texts generated by ChatGPT, the Flesch Reading Ease (FRE) scores were calculated from Microsoft Word 2021, a software used in many other studies involving text readability due to its accessibility and convenience (Bothun, Feeder, & Poland, 2021; Rori, Olii, & Rettob, 2021). This analytical tool evaluates the readability of the text by examining several key metrics. Specifically, it calculates the number of words and sentences, as well as the average number of syllables per word (Flesch, 1948). By analyzing these elements, the readability analyzer determines how easily a text can be understood by the average reader. Higher FRE scores indicate texts that are easier to read, while lower scores suggest more complex and challenging content. This step is crucial for ensuring that the generated text meets the desired readability standards and is accessible to the intended audience (Courtis & Hassan, 2002; Mcinnes & Haglund, 2011). Lastly, Turnitin software was used to generate the similarity report. To verify the sources of information used by ChatGPT in producing the text outputs, the study employs Turnitin plagiarism detection software and utilizes its similarity report. Generated texts are submitted to Turnitin, and a similarity report is generated. This report highlights any matching text from various sources, giving the researcher the opportunity to check for possible plagiarism and at the same time allow manual location of the linked sources for further verification.

3. Dynamic Information Retrieval

The study also uses the WebChatGPT extension to get current information from the web. This browser extension allows ChatGPT to access up-to-date information online, making the interactions more relevant to recent events and needs. The sources listed are then verified by the researcher.

4. Prompting Strategy

Informed by the practice that effective generative-AI use requires well-designed prompts (Giray, 2023; Nazari & Saadi, 2024). This study uses a systematic approach in structuring the prompts used by incorporating the key elements, such as: context, task, and specificity. This structure includes providing background information, outlining the desired outcome, and specifying any constraints or style requirements. Following this strategy ensures that the AI produces clear, coherent, and contextually relevant responses, making it particularly useful for non-native English speakers looking to enhance their academic writing.

The texts used in prompting Output numbers 1-6 were selected through a convenience sampling method. The decision to select these particular outputs was based on their relevance to the objectives of the study, which sought to explore how ChatGPT can assist non-native English speakers in enhancing their academic writing. Each output represents a distinct step in the process of improving writing, such as simplifying vocabulary or paraphrasing content. The use of these outputs was purposeful to demonstrate a range of writing improvements, aligned with the study's focus on providing clear, accessible writing for non-native speakers.

Table 2

Prompts Used in Generating Outputs in ChatGPT-4

Output No.	Prompts
1	As an academic writer write a concise paragraph about academic writing.
2	Expound: +the previously generated outputs
3	Rewrite this output using simpler vocabulary: +the previously generated outputs
4	Paraphrase concisely using a simpler vocabulary: +the previously generated outputs
5	Rewrite using very simple vocabulary that a non-native English speaker can read with ease: +the previously generated outputs
6	Rewrite to make it readable to the level of a grade school student: +the previously generated outputs

*ChatGPT, personal communication, August 9, 2024

The data collection for this study was conducted in a single day on the 9th of August 2024 to ensure consistency and maintain the logical flow of the outputs generated by ChatGPT-4. Conducting the data collection in one session reduced potential variations in the model's responses that could arise from external updates or changes in its algorithm over time, thereby enhancing the reliability of the analysis.

5. The Framework for Assessing ChatGPT-generated Texts for Academic Writing

Using a combination of analytical rubric and software. This framework is designed to systematically assess key dimensions of text quality, including readability, technical accuracy, coherence, relevance, and information validity. Drawing on established metrics and scholarly criteria from academic writing literature, the framework aims to provide a structured and objective method for evaluating the utility of AI-generated content, particularly in academic contexts. By focusing on these critical dimensions, the framework not only ensures that the generated texts meet the high standards required in academic writing but also facilitates a more informed and responsible integration of AI tools like ChatGPT into academic practices. This approach is essential for determining the extent to which AI can support non-native English speakers and other users in producing clear, accurate, and contextually appropriate academic texts.

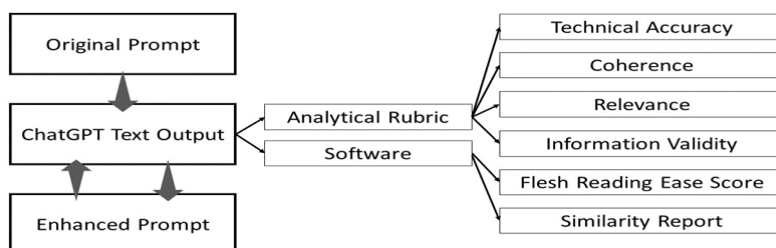

Figure 1 Assessment Framework

6. Data Analysis

The data analysis involves both quantitative and qualitative techniques:

(1) Qualitative Data: Texts are evaluated using the analytical rubric. The results are synthesized to provide an overall evaluation of the text quality generated by ChatGPT-4.

(2) Quantitative Data: Readability scores (FRE) and Turnitin similarity scores are analyzed using descriptive statistics to determine the overall readability and originality of the generated text.

Results

The assessment of ChatGPT-4 outputs using an analytical rubric provides valuable insights into the quality, readability, and credibility of the AI-generated content. The outputs, which responded to a range of academic prompts, were evaluated based on four main criteria: technical accuracy, coherence, relevance, and information validity. For non-native English speakers, these factors play a crucial role in shaping their academic writing experiences and outcomes.

Table 3

Flesch Reading Ease Scores and Text Statistics of ChatGPT-3.5 Outputs

Output No.	Word Count	Average Word per Sentence	FRE Score	Description
1	92	15.1	13.8	Very Difficult
2	235	26.1	5.3	Very Difficult
3	212	19.2	23.6	Very Difficult
4	119	14.8	22.5	Very Difficult
5	124	15.5	36.2	Difficult
6	124	15.5	38.9	Difficult

Table 4

*Quality Assessment of ChatGPT-4 Outputs**

Output No.	Technical Accuracy	Coherence	Relevance	Information Validity
1	5	5	5	4
2	5	5	5	4
3	5	5	5	4
4	5	5	5	4
5	5	5	5	4
6	5	5	5	4

Table 5

WebChatGPT Referenced Sources and Turnitin Similarity Report

WebChatGPT Referenced Sources	Turnitin Similarity Report
2 are university websites. 3 commercial websites 1 online knowledge sharing platform. <i>Note: None of the following were cited as references by WebChatGPT extension, published book, research article, and academic paper.</i>	Overall Similarity Report: 16% Top sources found in the following databases: 9% Internet Database 16% Submitted Works Database 0% Publications Database <i>Note: Overlapping sources and flagged at 80% to 90% AI generated</i>

1. Readability – The readability of the generated text was measured using the Flesch Reading Ease (FRE) software, which revealed variability across outputs (Table 3). Outputs 1 to 4 were categorized as “Very Difficult,” with FRE scores between 5.3 and 23.6, indicating highly complex text. In contrast, Outputs 5 and 6, which were generated with simpler vocabulary prompts, showed improved readability with FRE scores of 36.2 and 38.9, categorized as “Difficult.” While ChatGPT-4 can adjust its language to enhance accessibility, the resulting text may still be challenging for lower-proficiency readers, such as many non-native English speakers. This suggests that while the AI can produce readable content but needs further simplification.

2. Technical Accuracy and Coherence – ChatGPT-4 demonstrated consistently high performance in terms of technical accuracy and coherence across all outputs. These were assessments focusing on grammar, spelling, punctuation, and logical text structure. ChatGPT-4 achieved top scores these criteria, producing error-free and logically structured text (Table 4). For non-native English speakers, this capability is particularly beneficial as it provides a model of grammatically correct and well-organized academic writing.

3. Source Credibility and Information Validity – The analytical rubric also evaluated the validity and credibility of the information provided, focusing on the quality and reliability of the sources cited. ChatGPT-4 consistently scored a four (4) in this category, indicating that although the information was generally accurate, the credibility of the sources was a concern (Table 5). The outputs predominantly cited internet and commercial websites rather than peer-reviewed academic papers, published books, or other scholarly sources. This reliance on less authoritative sources can affect the validity of information.

4. Similarity Index – The overall similarity index of 16%, suggest very low concern for plagiarism. For academic writers however this is not an exemption for proper citation practices to avoid unintentional plagiarism. At the same time should raise concern on verifying the validity of information used since it did not indicate published or peer-reviewed articles. Rather they are sourced from internet websites and works in progress, which could be a concern for reliability.

Discussion

1. Insights from Assessment Rubrics

The assessment process, guided by a detailed analytical rubric and various software tools, offered a structured evaluation of ChatGPT-4's outputs. For non-native English speakers, understanding how these tools assess text can help them leverage AI effectively to improve their academic writing. The technical accuracy criterion evaluated grammar, spelling, punctuation, and adherence to writing conventions. Consistent with

previous studies (e.g., Giray, 2023; Nazari & Saadi, 2024), ChatGPT-4 demonstrated proficiency in producing error-free outputs. This level of accuracy provides non-native speakers with a reliable model for understanding correct language usage and structure. Coherence was another crucial component, focusing on logical flow and clarity. In line with findings from Kohnke et al. (2023), ChatGPT-4 exhibited strong organizational skills, producing outputs with clear and structured content. By analyzing these examples, non-native speakers can learn how to better structure their academic writing for improved clarity and cohesion. The relevance criterion assessed how closely the content aligned with the prompt. ChatGPT-4 consistently maintained focus and provided appropriate information without digressions, similar to findings in Bowman (2022). This highlights the importance of maintaining topical relevance in academic writing, a key skill for non-native English speakers. Information validity evaluated the accuracy of content and the credibility of sources. While ChatGPT-4 generally provided accurate information, it occasionally relied on less authoritative sources—a limitation also noted by previous research (Kohnke et al., 2023). Non-native learners should be guided to cross-check AI-generated references and develop skills in evaluating source reliability.

2. Insights from Software Metrics

Text readability was evaluated using the Flesch Reading Ease (FRE) score in Microsoft Word. Outputs generated with prompts encouraging simpler language demonstrated improved readability, although they still posed challenges for lower-level readers. This finding supports Giray's (2023) argument that intentional simplification strategies are necessary to make AI-generated content more accessible. For non-native English speakers, learning to adjust their writing style based on readability metrics can be an essential skill for crafting audience-appropriate texts. Similarity checks were conducted using Turnitin software to assess the uniqueness of ChatGPT-4 outputs and identify sources with similar content. Turnitin flagged between 80% to 90% of the generated outputs as AI-written, raising serious concerns about originality in academic writing. This significant detection rate underscores ongoing debates regarding the acceptability of AI-assisted writing, as institutions continue to vary in their stance on authorship and originality standards (Nazari & Saadi, 2024). For non-native English speakers, understanding proper citation practices and maintaining originality are critical competencies (Liu, Lin, Kou, & Wang, 2016). The high AI similarity rate reinforces the need for users to recognize when and how to credit AI-generated content to avoid issues of academic integrity or diminished credibility. While ChatGPT-4 demonstrates strong capabilities in generating technically accurate, coherent, and relevant content, challenges remain in ensuring source credibility, enhancing readability, and meeting originality standards. The findings emphasize the need for responsible and informed use of generative AI tools in academic settings, balancing their potential benefits with adherence to ethical writing practices.

In conclusion, the rubric-based assessment, combined with software tools, demonstrates that ChatGPT-4 is effective in generating well-structured, technically accurate, and relevant academic content. However, challenges remain in improving readability for non-native English speakers and ensuring the credibility of sources. The structured evaluation process used an analytical rubric to generate FRE scores and Similarity report highlights the need for careful assessment and validation when using AI-generated content for academic purposes. By leveraging the strengths of ChatGPT-4 while addressing its limitations through the use of rubrics

and software tools, non-native English speakers can better navigate the complexities of academic writing, ensuring both the quality and integrity of their work.

Recommendations

Based on the identified limitations, the following recommendations are proposed to enhance the assessment of AI-generated texts for academic use:

1. Incorporate Multiple Evaluators – To improve the reliability of qualitative assessments, future studies should involve multiple evaluators to mitigate individual biases.
2. Utilize Diverse Readability Metrics – While the Flesch Reading Ease (FRE) score is useful, combining various readability measures can help capture different aspects of text quality.
3. Expand Methodological Tools – Diversify the software tools used for evaluation to include a range of readability and plagiarism detection tools. This will provide a more robust analysis of quality.
4. Compare Different AI Models – To gain a broader understanding of AI's impact on academic writing, future research should compare outputs from different versions of ChatGPT and other AI models. This comparison will offer insights into the strengths and limitations of various AI technologies.
5. Assess Dynamic Contexts – Conduct evaluations in more dynamic, real-world settings that reflect actual user interactions and requirements.

Implementing these recommendations will help refine the assessment framework and provide more accurate, applicable insights into the effectiveness of AI tools like ChatGPT in academic writing.

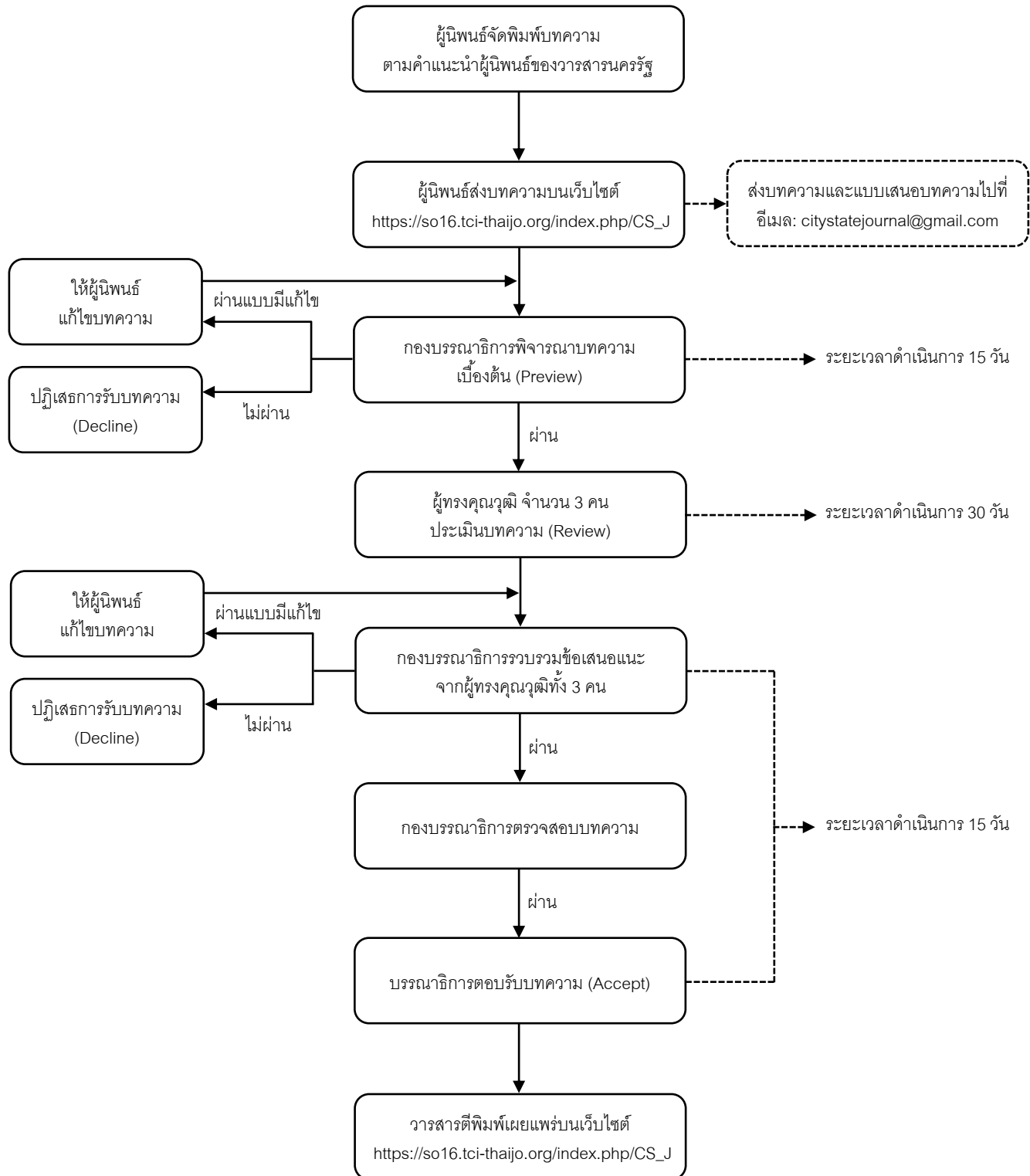
References

- Adhariani, D., & du Toit, E. (2020). Readability of sustainability reports: Evidence from Indonesia. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 10(4), 621-636.
- Ahmed, I., & Ishtiaq, S. (2021). Reliability and validity: Importance in medical research. *Journal of the Pakistan Medical Association*, 71(10), 2401-2406.
- Aminovna, B. D. (2022). Importance of coherence and cohesion in writing. *Eurasian Research Bulletin*, 4, 83-89.
- Atlas, S. (2023). *ChatGPT for higher education and professional development: A guide to conversational AI*. Retrieved from https://digitalcommons.uri.edu/cba_facpubs/548
- Ayanouz, S., Abdelhakim, B. A., & Benhmed, M. (2020). *A smart chatbot architecture based NLP and machine learning for health care assistance*. Retrieved from <https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/3386723.3387897>
- Azaria, A., Azoulay, R., & Reches, S. (2024). ChatGPT is a remarkable tool – For experts. *Data Intelligence*, 6(1), 240-296.
- Bala, K., Kumar, M., Hulawale, S., & Pandita, S. (2017). Chat-bot for college management system using A.I. *International Research Journal of Engineering and Technology*, 4(11), 2030-2033.
- Bansal, G., Chamola, V., Hussain, A., Guizani, M., & Niyato, D. (2024). Transforming conversations with AI – A comprehensive study of ChatGPT. *Cognitive Computation*, 16, 2487-2510.
- Berkeley, S., King-Sears, M. E., Vilbas, J., & Conklin, S. (2016). Textbook characteristics that support or thwart comprehension: The current state of social studies texts. *Reading & Writing Quarterly*, 32(3), 247-272.

- Bothun, L. S., Feeder, S. E., & Poland, G. A. (2021). Readability of participant informed consent forms and informational documents: From phase 3 COVID-19 vaccine clinical trials in the United States. *Mayo Clinic Proceedings*, 96(8), 2095-2101.
- Bowman, E. (2022). *A new AI chatbot might do your homework for you, but it's still not an A+ student*. Retrieved from <https://www.npr.org/2022/12/19/1143912956/chatgpt-ai-chatbot-homework-academia>
- Corcoran, N., & Ahmad, F. (2016). The readability and suitability of sexual health promotion leaflets. *Patient Education and Counseling*, 99(2), 284-286.
- Courtis, J. K., & Hassan, S. (2002). Reading ease of bilingual annual reports. *The Journal of Business Communication*, 39(4), 394-413.
- Daffern, T., Mackenzie, N. M., & Hemmings, B. (2017). Predictors of writing success: How important are spelling, grammar and punctuation?. *Australian Journal of Education*, 61(1), 75-87.
- Del Giglio, A., & Da Costa, M. U. P. (2023). The use of artificial intelligence to improve the scientific writing of non-native english speakers. *Revista Da Associacao Medica Brasileira*, 69(9), e20230560.
- Fang, Y. (2010). Perceptions of the computer-assisted writing program among EFL college learners. *Educational Technology & Society*, 13(3), 246-256.
- Flesch, R. (1948). A new readability yardstick. *Journal of Applied Psychology*, 32(3), 221-233.
- Gilson, A., Safranek, C. W., Huang, T., Socrates, V., Chi, L., Taylor, R. A., & Chartash, D. (2023). How does ChatGPT perform on the United States Medical Licensing Examination (USMLE)? The implications of large language models for medical education and knowledge assessment. *JMIR Medical Education*, 9, e45312.
- Giray, L. (2023). Prompt engineering with ChatGPT: A guide for academic writers. *Annals of Biomedical Engineering*, 51, 2629-2633.
- Hwang, S. I., Lim, J. S., Lee, R. W., Matsui, Y., Iguchi, T., Hiraki, T., & Ahn, H. (2023). Is ChatGPT a “fire of prometheus” for non-native English-speaking researchers in academic writing?. *Korean Journal of Radiology*, 24(10), 952-959.
- Jia, J. (2003). *The study of the application of a keywords-based chatbot system on the teaching of foreign languages*. Retrieved from <https://arxiv.org/pdf/cs/0310018>
- Johns, A. M. (1986). Coherence and academic writing: Some definitions and suggestions for teaching. *TESOL Quarterly*, 20(2), 247-265.
- Kee, L. L., Razali, A. B., Samad, A. A., & Noordin, N. (2020). Effects of digital writing software as a tool for process approach to writing on teacher trainees' academic writing performance. *The Journal of Asia TEFL*, 17(4), 1158-1546.
- Khazaal, E. N. (2019). Improving postgraduates' academic writing skills with summarizing strategy. *Arab World English Journal*, 10(3), 413-428.
- Kohnke, L., Moorhouse, B. L., & Zou, D. (2023). ChatGPT for language teaching and learning. *RELC Journal*, 54(2), 537-550.

- Kung, T. H., Cheatham, M., Medenilla, A., Sillos, C., Leon, L. D., Elepaño, C., Madriaga, M., Aggabao, R., Diaz-Candido, G., Maningo, J., & Tseng, V. (2023). Performance of ChatGPT on USMLE: Potential for AI-assisted medical education using large language models. *PLOS Digital Health*, 2(2), e0000198.
- Li, J., Zong, H., Wu, E., Wu, R., Peng, Z., Zhao, J., Yang, L., Xie, H., & Shen, B. (2024). Exploring the potential of artificial intelligence to enhance the writing of english academic papers by non-native english-speaking medical students – The educational application of ChatGPT. *BMC Medical Education*, 24, 736.
- Liu, G., Lin, V., Kou, X., & Wang, H. (2016). Best practices in L2 English source use pedagogy: A thematic review and synthesis of empirical studies. *Educational Research Review*, 19, 36-57.
- McInnes, N., & Haglund, B. J. A. (2011). Readability of online health information: Implications for health literacy. *Informatics for Health and Social Care*, 36(4), 173-189.
- Metzger, M. J., Flanagin, A. J., & Lara Zwarun, L. (2003). College student web use, perceptions of information credibility, and verification behavior. *Computers & Education*, 41(3), 271-290.
- Nazari, M., & Saadi, G. (2024). Developing effective prompts to improve communication with ChatGPT: A formula for higher education stakeholders. *Discover Education*, 3, 45.
- OpenAI. (2023). *ChatGPT (version 3.5) [Conversational AI]*. Retrieved from <https://chat.openai.com>
- OpenAI. (2025). *What is ChatGPT?*. Retrieved from <https://help.openai.com/en/articles/6783457-what-is-chatgpt>
- Oviedo-Trespalacios, O., Peden, A. E., Cole-Hunter, T., Costantini, A., Haghani, M., Rod, J., Kelly, S., Torkamaan, H., Tariq, A., Newton, J. D. A., Gallagher, T., Steinert, S., Filtress, A. J., & Reniers, G. (2023). The risks of using ChatGPT to obtain common safety-related information and advice. *Safety Science*, 167, 106244.
- Pan, S. C., Rickard, T. C., & Bjork, R. A. (2021). Does spelling still matter – And if so, how should it be taught? Perspectives from contemporary and historical research. *Educational Psychology Review*, 33, 1523-1552.
- Romano, F. (2019). Grammatical accuracy in EAP writing. *Journal of English for Academic Purposes*, 41, 100773.
- Rori, R. O., Ollie, S. T., & Rettob, A. (2021). Assessing readability of reading text “bright,” an English course for junior high school students. *Journal of English Language and Literature Teaching*, 6(1), 19-35.
- Singhal, M. (2004). Academic writing and generation 1.5: Pedagogical goals and instructional issues in the college composition classroom. *The Reading Matrix*, 4(3), 1-13.
- Sojasingarayar, A. (2020). *Seq2Seq AI chatbot with attention mechanism*. Retrieved from <https://arxiv.org/abs/2006.02767>
- Stokel-Walker, C. (2023). *ChatGPT listed as author on research papers: Many scientists disapprove*. Retrieved from <https://www.nature.com/articles/d41586-023-00107-z>
- World Commission on the Ethics of Scientific Knowledge and Technology. (2019). *Preliminary Study on the ethics of artificial intelligence*. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000367823>
- Xu, Z., Ellis, L., & Umphrey, L. R. (2019). The easier the better? Comparing the readability and engagement of online pro- and anti-vaccination articles. *Health Education & Behavior*, 46(5), 790-797.

ขั้นตอนการส่งบทความ

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์

1. ผู้นิพนธ์ต้องรับรองว่าบทความที่ส่งตีพิมพ์เป็นบทความใหม่ ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์มาก่อนแล้ว หรืออยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาจากวารสารหรือแหล่งเผยแพร่อื่นใด
2. ผู้นิพนธ์ต้องเขียนบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารกำหนด
3. ผู้นิพนธ์ต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น หากนำผลงานของผู้อื่นมาใช้จะต้องมีการอ้างอิงทุกตามรูปแบบที่วารสารกำหนด
4. ผู้นิพนธ์ทุกคนที่มีรายชื่อในบทความต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจริง
5. ผู้นิพนธ์ต้องรายงานข้อมูลการวิจัยที่เกิดขึ้นจริง ไม่บิดเบือนข้อมูลและไม่ให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ
6. ผู้นิพนธ์ต้องแก้ไขความถูกต้องของบทความตามข้อเสนอแนะของบรรณาธิการและผู้ประเมินบทความ
7. หากเป็นการวิจัยในมนุษย์ ผู้นิพนธ์ต้องผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และแสดงหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
8. ในกรณีที่ผู้นิพนธ์ทำผิดจริยธรรม จะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี โดยจะแจ้งผู้นิพนธ์และหน่วยงานต้นสังกัดของผู้นิพนธ์
9. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้นิพนธ์ ผู้นิพนธ์หลักและผู้นิพนธ์ร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความของตน

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร โดยคัดเลือกบทความที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร และบทความจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ
2. บรรณาธิการมีหน้าที่ในการตรวจสอบการคัดลอกผลงาน (plagiarism) อย่างเคร่งครัด โดยใช้โปรแกรม CopyCatch บนเว็บไซต์ ThaiJO ในระดับไม่เกิน 15% หากตรวจพบว่าการคัดลอกจากบทความอื่นโดยมิชอบหรือมีการดัดแปลงข้อมูล บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นิพนธ์ ซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ
3. บรรณาธิการต้องปฏิบัติโดยใช้เหตุผลทางวิชาการในการพิจารณาบทความทุกครั้งด้วยความเป็นธรรม ปราศจากอคติหรือความลำเอียงต่อบทความและผู้นิพนธ์
4. บรรณาธิการต้องไม่ดำเนินการให้มีการอ้างอิงผลงานใดเพื่อเพิ่มจำนวนการอ้างอิง (citation) ของวารสาร หรือเพื่อเพิ่มจำนวนการอ้างอิงผลงานของตนหรือพวกพ้อง
5. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์หรือผู้ประเมินบทความ
6. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์และผู้ประเมินบทความให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง
7. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องตระหนักว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของผลงานทางวิชาการที่ประเมินอย่างแท้จริง
2. ผู้ประเมินบทความต้องคำนึงถึงคุณภาพของบทความ โดยต้องพิจารณาบทความภายใต้หลักการและเหตุผลทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงบทความที่ได้มาตรฐาน
3. ผู้ประเมินบทความควรให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องและเป็นประโยชน์แก่ผู้นิพนธ์
4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใด ๆ กับวารสาร บรรณาธิการ และผู้นิพนธ์
5. ผู้ประเมินบทความต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาตีพิมพ์ ในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
6. ผู้ประเมินบทความที่ตรวจพบว่าบทความที่พิจารณาอยู่มีความเหมือนหรือความซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ
7. ผู้ประเมินบทความต้องส่งผลประเมินบทความตามกำหนดเวลา

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

1. ผลงานวิจัยที่เป็นการวิจัยในมนุษย์ต้องดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการวิจัยในมนุษย์ด้านพฤติกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
2. ผลงานวิจัยที่มีผู้รับการวิจัยมีความเปราะบางจะต้องพิจารณาจากความเป็นตัวแทนที่หลากหลาย วิธีการที่เข้าไปติดต่อ ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และข้อคำถามที่สามารถตอบได้
3. ผลงานวิจัยที่กระทำในบุคคลที่มีความเปราะบางหรือผู้เยาว์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ของผู้นั้นตามกฎหมายและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกาศกำหนด
4. ผลงานวิจัยที่กระทำเกี่ยวกับผู้เสียชีวิตจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้จัดการมรดกหรือทายาท และห้ามมิให้กระทำการวิจัยดังกล่าวหากขัดกับเจตนาที่ได้ทำเป็นหนังสือของผู้เสียชีวิตนั้น
5. ผลงานวิจัยที่เป็นการวิจัยในมนุษย์ต้องดำเนินการให้ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และกฎหมายอื่น
6. ผลงานวิจัยที่มีการใช้ข้อมูลจากการทำการวิจัยในมนุษย์ ผู้นิพนธ์ต้องแสดงหลักฐานการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของสถาบันที่มีการดำเนินการ

คำแนะนำผู้พิมพ์

การจัดพิมพ์บทความ

1. พิมพ์แบบหน้าเดียวในกระดาษขนาด US Letter ตั้งขอบกระดาษทุกด้าน 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร)
2. ตัวอักษรใช้รูปแบบ Cordia New ได้แก่ ส่วนชื่อเรื่องใช้ขนาด 18 ส่วนเนื้อหาใช้ขนาด 15 และเชิงอรรถใช้ขนาด 12
3. เนื้อหาบทความจัดพิมพ์ 1 คอลัมน์
4. ความยาวของบทความ 8-12 หน้า

ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. ชื่อผู้พิมพ์ หากมีมากกว่าหนึ่งคนต้องระบุชื่อทุกคน พร้อมระบุสังกัดและที่อยู่ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
3. ระบุอีเมลของผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author Email)
4. บทคัดย่อ (Abstract) ความยาวไม่เกิน 350 คำ และคำสำคัญ 3-5 คำ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
5. ระบุประเภทบทความ (Type of Article)
6. เนื้อหา

6.1 บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ กรอบในการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

6.2 บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7. การอ้างอิง ใช้รูปแบบ APA Style (7th ed.)

รูปแบบการอ้างอิง

1. การอ้างอิงในเนื้อหา
 - ... (ชื่อ ชื่อสกุล, ปี พ.ศ., เลขหน้า)
 - ชื่อ ชื่อสกุล (ปี พ.ศ., เลขหน้า) ...
2. เอกสารอ้างอิงท้ายบทความ
 - 2.1 หนังสือ
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อหนังสือ. สำนักพิมพ์.
 - 2.2 วารสาร
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.
 - 2.3 วิทยานิพนธ์
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์และชื่อปริญญา, ชื่อสถาบันการศึกษา.
 - 2.4 เอกสารที่นำเสนอในการประชุมวิชาการ
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ใน ชื่อหัวข้อการประชุม (เลขหน้า). หน่วยงานที่จัดประชุม.
 - 2.5 แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
ชื่อ ชื่อสกุล. (ปี พ.ศ.). ชื่อเรื่อง. ค้นจาก แหล่งข้อมูล.

การส่งบทความ

ส่งบทความบนเว็บไซต์ https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการ

ชื่อเรื่อง.....
.....

ชื่อ ชื่อสกุลผู้นิพนธ์¹

บทคัดย่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:;;

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

¹สังกัดของผู้นิพนธ์
ที่อยู่สังกัดของผู้นิพนธ์
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล:

Title.....
.....

Author's Name Surname¹

Abstract

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:;;

Type of Article: Academic Article

¹ Author's Affiliation

Author's Address

Corresponding Author Email:

บทนำ

.....

.....

.....

กรอบในการวิเคราะห์

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์

.....

.....

.....

บทสรุป

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง

.....

.....

.....

ตัวอย่างการเขียนบทความวิจัย

ชื่อเรื่อง.....
.....

ชื่อ ชื่อสกุลผู้นิพนธ์¹

บทคัดย่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:;;

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹สังกัดของผู้นิพนธ์
ที่อยู่สังกัดของผู้นิพนธ์
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล:

Title.....
.....

Author's Name Surname¹

Abstract

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:;;

Type of Article: Research Article

¹ Author's Affiliation

Author's Address

Corresponding Author Email:

บทนำ

.....
.....
.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

.....
.....
.....

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

.....
.....
.....

วิธีดำเนินการวิจัย

.....
.....
.....

ผลการวิจัย

.....
.....
.....

การอภิปรายผล

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

เอกสารอ้างอิง

.....
.....
.....

แบบเสนอบทความ

เรียน บรรณาธิการวารสารนครรัฐ

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาไทย).....

ชื่อ ชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ).....

ตำแหน่ง.....

หน่วยงานที่สังกัด.....

ที่อยู่ของหน่วยงานที่สังกัด.....

.....

.....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.....

.....

.....

หมายเลขโทรศัพท์..... อีเมล:

มีความประสงค์ขอส่งบทความ เรื่อง:

ชื่อบทความ (ภาษาไทย).....

.....

.....

ชื่อบทความ (ภาษาอังกฤษ).....

.....

.....

ประเภทของบทความ ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความวิจัย

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้า ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ร่วมระบุชื่อ

บทความนี้ยังไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน และจะไม่นำไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่นอีกนับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งผลงานต้นฉบับนี้มายังบรรณาธิการวารสารนครรัฐ

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเอกสารให้บรรณาธิการวารสารนครรัฐ ดังนี้

☒ ส่งต้นฉบับบทความไปที่ เว็บไซต์: https://so16.tci-thaijo.org/index.php/CS_J

☒ ส่งต้นฉบับบทความไปที่ อีเมล: citystatejournal@gmail.com

☒ ส่งแบบเสนอบทความไปที่ อีเมล: citystatejournal@gmail.com

ลงชื่อ.....เจ้าของบทความ

(.....)

วันที่.....เดือน.....ปี พ.ศ.

